

ШЭТЭ, Алас-Дурнын Республикын Министрүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэдэ

Октябрийн революцийн табан жэлэй ойдо РСФСР-эй ба тэрээнтэй холбоотой хүршэ республикануудай газар дайдые харин эзэмдэгшэдэй сэрэгхээ гүйсэд сүлөөлхэ талаар Улаан Арми үшөө нэгэ шанга алхам хэбэ. Арадай революционн армин ДВР, Владивостогые эзэлһэн дээрэнээ Японой империализмын хүндэ хүшэр дарлалтые тэсэжэ гараһан ород эрхэтэдтэ Росси ажалша олониттэтэй нэгэдэхэ арга олдобо. Росси бүхы ажалшадые, баатар Улаан Армиие энэ шэнэ амжалтаар амаршалха зуураа, сүлөөлэгдэһэн областьнууд ба Владивосток городой бүхы хүдэлмэришэд, таряшадта РСФСР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведһээ амар мэндэ хүргэхые ДВР-эй правительстве гуйнаб!

Москва, 1922 оной октябрийн 26.

РСФСР-эй Совнаркомой Түрүүлэгшэ В. УЛЬЯНОВ (ЛЕНИН).

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТҮЙ

44-дэхи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соедэй, Министрүүдэй Соедэй орган

№ 245 (11538)

1967 оной
октябрийн 18,
среда

сэн 3 мүнгэн

ГУУЕХЭ ОКТАБРИИН
ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРЮУЛАГДАНА

РСФСР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ II СЕССИ НЭЭГДЭБЭ

Москва, октябрийн 17. (ТАСС). РСФСР-эй долоо зарлалай Верховно Соедэй II сессии мүн 10 часа Кремлийн Ехэ ордон соо нээгдэбэ. Сессиие РСФСР-эй Верховно Соедэй түрүүлэгшэ депутат М. Д. Миллиончиков нээгэе.

Түсэбөө болзорһоо урид дүүргэе

Хизаарай ба Буряадай АССР-эй хүдөө ажаруулагшад Агууехэ Октябрийн 50 жэлэй ойдуулагдан бүгэдэ арадай найдрые эрчим хайртай түлөө мүрьсөө дэлгэрүүлэе, гүрэндэ саахалло худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэе.

Хизаарай колхозууд болон совхозууд 700 мянган, Буряадай АССР-эй—21 мянган тонно саахарай болзолтой пунктнуудта тушаба.

Хүдөө саахарай свкко худалдаха үргэлжлээр.

РСФСР-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй ХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДА, СССР-эй СТРУКТУРАЙ СОВЕДТЭ ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕДТЭ

Хүдөө ажаруулагшад болон соёлые хүгжөөхэ хэрэгтэ ажаллаһануудайн түлөө республиканууд, хизаарай областнуудайн Агууехэ Октябрийн социалист 50 жэлэй ойн хүндэлдэ зориолһан КПСС-эй, СССР-эй Верховно Соедэй Президиумай, АССР-эй Министрүүдэй Соедэй, ВЦСПС-эй дурасхаалдуудай шагнаха гэжэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Верховно Соедэй Президиум, СССР-эй Министрүүдэй Социалист тогтообо.

Хүндэтэ уншагша, шамайе аяншалхышны уринабди. Аяншалгын зам тодорхойлогдонхой. Буряадай республика, Шэтэ, Амарай область, Хабаровск, Примори, Магадан, Камчатка, Сахалин, Бидээр шамайе Зүүн Сибирь ба Алас-Дурнын үнгөрһөн сагай, мүнөөнэйшье байдалтай, мүн эрээдүйтэйшье танилсуулаха зорилготойбди. Наандаа энэ ехэ газар дайда дээгүүр нийдэн хараа даа. Энэ хизаарай эзэлдэг газарай хэмжээн аяар 11 Англин зэргэл. Табин жэлэй саада тээ энэ газарые бурхан мартажархихан, үлэхэлэн зоболонгой, сүлэлгын орон тэжэ хэлсэдэг байһан. Буржуазна философиуд, экономистууд, аяншалгад, политическэ ажал ябуулагшад Росси энэ заха хизаарай эрээдүй тухай нэгэл ханамжа баримталдаг һэн: «Эндэхи зонин хүн гэжэ нэрлэхын тула, тэдэнэй гэр байрын хажуугаар амар нэгэ харгын гаратар, городой урган бодотор хэдэн зуун жэл хэрэгтэй».

Мүнөө харатгы даа, һүүлшын табин жэл соо амар ехэ хубилалта болооб. Зэрлиг, барга байдалтай байһан энэ хизаар экономикынгоо талаар гүйсэд хүгжэнги оруууһаа дутуугүй индустриай, олон национальна соёл культурайтэй хизаар болонхой.

Буржуазна ороонуудай түлөөлөгшэд энэ хизаарай эрээдүй тухай хэлэхэдэе юундэ нимэ ехээр эндүүрһөн байгааб?

Дарлалта, мүлэлгэһөө сүлөөрхые оролдоһон арад зоной амар ехэ хүсэ шадалтай байһые тэдэнэр мэдээгүй байгаа билүү.

Энэ хубилалтын хайшан гээд эжилһые ханаад үзэе. Алас-Дурнын ажалшад революцийн тугые түрүүшын зэр-

гэдэ үргэн ябалсаа. Революцида бодоһон бүхы Росси Байгальнаа эжилдэ Номгон далайн хүрэтэр болоһон ламаг тэмсэлые анхаралтайгаар аяагалажа байһан.

Алас-Дурна зүгтэ революцида эсэргүү бодоһон харин интервентүүдэй аюул тохоболдуулаад байхата, рево-

уулам дэлгэр хизаараа үндэһөөрнь хубилгаха саг эрээ. Энэ асуудал шиндхэлдэе хүдэлмэришэдэй хүсэн, мэргэжилдэ хэрэгтэй байба.

Парти, правительствын урлагаар Алас-Дурна ба Сибирьтэ ажаллахаа хэдэн мянган залуушуул ерэнэн түүхэтэй. Тэдэнэй харгыдаа

да абаха болоо наа, үнишье байжа магад. Комсомольск-на-Амуре город хайхан 35 жэлэйнгээ оёе тэмдэглэе. Тэрэнэй һуури табилагдашад ашатайшье болонхой. Тинмэ хүнүүдтэ энэ ушар үнхэнэй хэрэг. Тэдэнэй ашанар мүнөө Солнечный, Амурск, Лучегорск, бусад шэнэ горо-

Дурна урданай холын заха хизаар бэшэ. Агууехэ Октябрийн ашаар шэнэлэн хубилгадан, бултанда эгээл хайхан, дүтын хизаар лэ.

Энэ хизаарай үсэгэлдэрэй, мүн мүнөөдэрэйшье туйлалтанууд зол жаргалта, баяр баясхаланта эрээдүйн эхн гээшэ. Алас-Дурнын ба Шэтын областин үйлдбэрилгын хүснүүдые саашадан хүгжөөхэ тухай, совет арадай ажаһуудалые саашадан хайжаруулаха тухай парти, правительствын тогтоол билэнэй урда бурн ехэ арга болонжо нээжэ үгэнэ. Коохон газарта эхилхэ бэшэ, хамаг юумэндэнэй һуури табалтай ха юм. Тон богонихон болзор соо хүсэ ехэтэ промышленностые байгуулагдаа, хүдөө ажаруунай ехээр хүгжөөдөө.

Далайн транспортда элдэб лизын суданууд ашагладана. Горно, металлургическа, хүнгэн, эдэ хоолой бусад промышленностыи үйлдбэрилгэн эд бараан гансахан орон доторнай бэшэ, харин хилийн саадахи гүрэнүүдтэ элбэгээр хэрэглэдэнэ.

Алас-Дурнын портууд дэлхэйн бүхы шахуу портуудтай холбоо барисаатай болоо. 136 дээдэ ба дунда мэргэжэлэй һургуулинууд жэл бүрн хэдэн мянган мэргэжэлтэдые хурган гаргана. Арадай ажарын халбаринуудтэ хэдэн мянган мэргэжэлтэд хүдэлмэрилнэ. Эрдэм ухаанай 90 эмхи зургаанда дүй дүршэл ехэтэй хүдэлмэришад ажаллана, хэдэн мянган театр, кинотеатр, соёлой ордууд Алас-Дурнынхидай эрилтэ хангана.

Мүнөөдөр, хүндэтэ уншагша, шамайе нимэ һонирхолтой орон нотагаар аяншалхышны уринабди. Энэ аяншалгада газетымнай энэ номер зорюулагданхай.

ХҮГЖЭН ҮАЛБАРҮАН ХИЗААР

люция туйлалтануудые аршалха асуудал табигданан гээшэ. Тини биферна гүрэн гэжэ нэрлэгдэнэ — Алас-Дурнын республика тухай В. И. Лениний түсэбөе большевиүүдэй парти бэелүүлһэн юм. Политическэ энэ тон шухала хэмжээ ябуулга хадда Росси доторхи революцида эсэргүү хүдэлөө дараха ба Алас-Дурна зүгтэ революцийн туйлалтануудые аршалха арга олгоһон байна.

Дайн дүүрэнэ, революцида эсэргүү тэмсэлшэд үгы хэгдэе, харин эзэмдэгшэд хообо сохигдоо һэн. Туйлай ехэ хандарал, зоболон тэсэжэ гараһан залуу Совет гүрэндэ арад зонийнгоо хүсэ шадал элсүүлхэ, экономикоёо хүл дээрэнэ гаргаха хэрэгтэй болоо.

Алас-Дурнын ажалшадта

абажа гараһан юумэн майшан дуун хоёр һэн.

Он жэлүүд ошоо, хүнэй хөһөн хэрэгтэй мур сараа элхэн: гүн тайгын дунда хүшинэмэ городууд болоо, газар дайдынь баянгууд элрүүлгэдэ. Урдан сүлэлгын орон байһан энэ хизаарта хүнэй хүсөөр нефть, нуурһан, туулган, вольфрам, алтан болон бусад үнэтэ металлнууд олодо. Эндэхи дайда уһан далайшье баялтайгаа хэштэгтэ гамгүйгөөр хүргөөлсөнэ. Хүн байгалиине өөрнөгөө аша туһада хэрэглэнэ. Ажал гээшэ алдар солын, шэн табьягай хэрэг болоо.

Эхэ оройнойнай Зүүн зүгтэ социализм байгуулга тухай эндэ хэлэгдэнэ. Тээд энэ-мнай хэр үни болоһон хэрэг гээшэб? Үнишье, хаяханшье гэхын аргагүй. Хүнэй нһан-

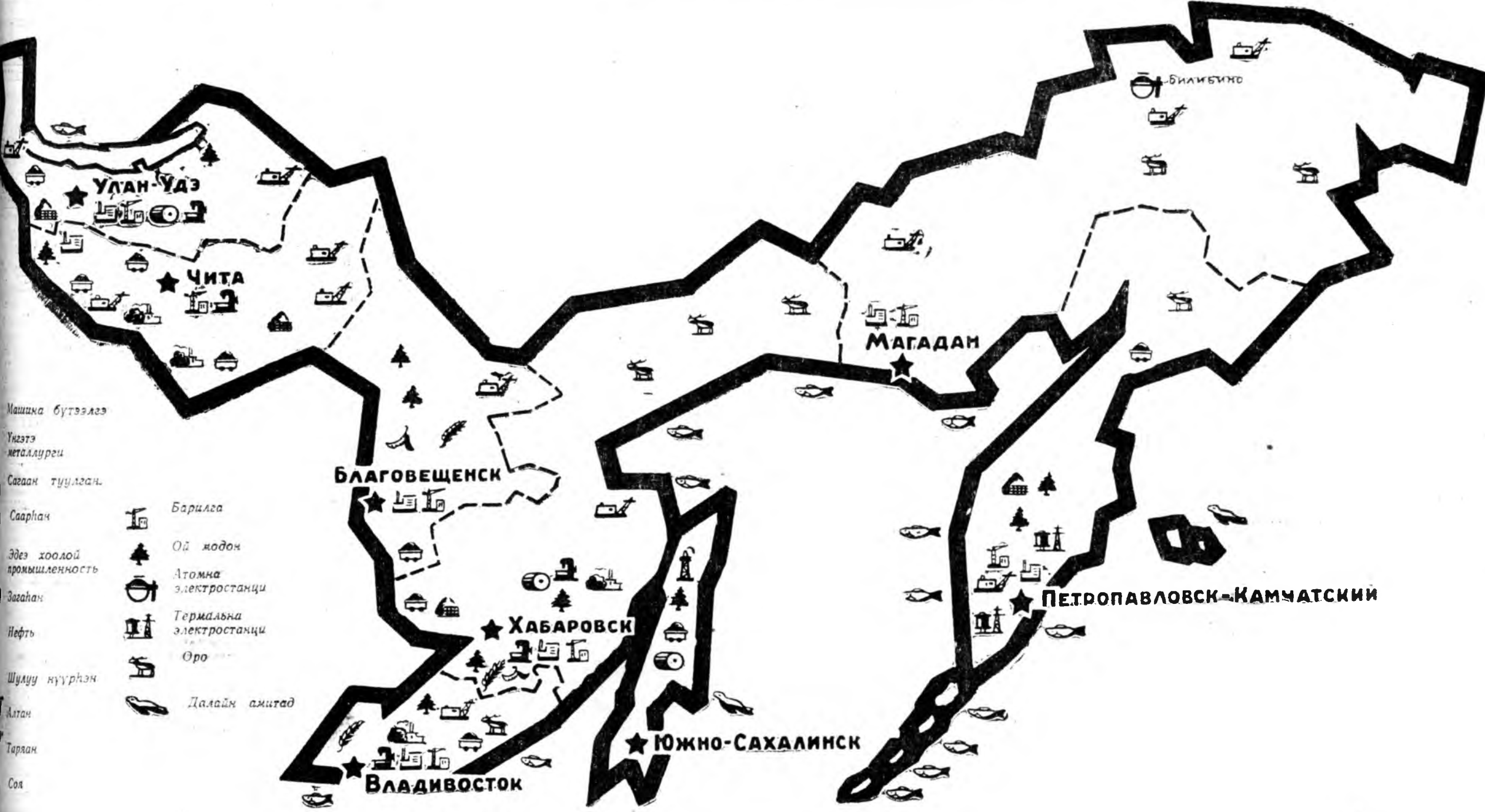
дуудые барилсан, үбгэ эсэргэһэрэйнгээ ажилһэн хэрэгые саашан үргэлжлүүлнэ.

Хүндэтэ уншагша, шамайе мүнөөдөр Алас-Дурнын, Сибирини шэнэ городуудаар аяншалхышны уринабди. Совет засагай жэлүүдэй үбгэ дүшэн долоон шэнэ город урган болоо. Шн Буряадай хоиншонойдо, Шэтын геологтодо, Амарай таряашанайда, Хабаровскын барилгашанайда, Приморин загаланшанайда, Сахалинай нефтяншанайда, Камчаткын ангуушанайда, Колымагай алтаншанайда аяншалхаш. Аляннайдышье хүндэтэй айлшан байхаш.

Үбгэн буурал Байгальнаа эжилдэ. Номгон далайн эрье хүрэтэр гүмэр, автомобильна харгыгаар, сөнхир хүхэ агаараар шууд түргөөр аяншалха аргатайбди. Мүнөөнэй Алас-

„...Хэдэн зуун жэлэй туршада арад зоной зоболон эдлэжэ байһан, мүнөө совет газарай энээхэн хуби—сүлэлгын хизаар байһан энэ оронин зол жаргалай орон нотаг болгохо зорилго танай республикын урда, тусхайлан хэлэбэл, Алас-Дурнада ажаһуушадай үмэнэ табигдана.“

(М. И. КАЛИНИН)

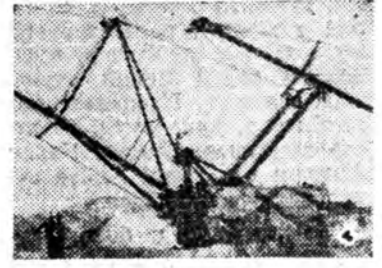

ПРАВДА БУРЯТИИ

Забикальская Рабочая

АМУРСКАЯ ПРАВДА

ТИХООКЕАНСКАЯ ЗВЕЗДА

КРАСНОЕ ЗНАМЯ

МАГАДАНСКАЯ ПРАВДА

Советские Сахалин

КАМЧАТСКАЯ ПРАВДА

«Ородой бүхы Алас Дурнада Советүүдэй засаг сонсохо.
Совет Конституциин ба хуули ёһоноудай хүсье Алас Дурнада дэлгэрүүлээд, РСФСР-тэ Алас Дурны хамжуулахынь Россин Советүүдэй сөөдө, ВЦИК-е гуйха.
(1922 оной ноябрын 14-дэ болоһон ДВР-гэй Арадай суглаанай тогтоолһоо.)»

ЗАЛУУ СОВЕТ РОССИН 1920 оной эхиндэ хүндэ хүшэр байдалтай һэн. Импералист, граждан дайнуудай эсэстэ арадай ажахы тулээр туйганда хүрэн, арад зон шүбтэ дайһаа эсхэн, амгалан байдалыг эхэтээр хусажэ байгаа.

Гэхэ зуура Октябрын мандаһан Эхэ орондо Антантын шэнэ добтолгын аюул хүйхэгдэжэ байгаа. Пануудай Польше, Крымдэ эшэлһэн барон Врангелине империалистнууд залуу республикада долтохынь тухиржа байгаа. Тийхэ үедэ Байгалай үмэнэ, Алас Дурна зүгтэ онсо ороо байдал тохьолдо. Дээдэ-Удын (Улаан-Удэ) сүлөөлэгдэнэй удаа Байгал шадарни засаг меншөвик Пятдесятниковай толгойһон земск

правительствын гарта абтаһан, Байгалай зуун талаар япон сэрэгүүдээр дамжэгдэн атаман Семенов дээрмэжэ байһан, далай шадар, Амарай областыд 1920 оной февралын 6-да Совет засаг сонсохогоод, япон сэрэгүүдэй эзэмдэгдэхэ боложо, коммунистууд Совет засагһаа тэрэ үедэ арсажа, эсер Медведевой земскэ правительстве мэдэрхэ баатай болоһон байһа.

Эгээл энэ ушарһаа В. И. Лениней дурадхалаар РКП(б)-гэй ЦК Байгалай үмэнэдэ, Алас Дурнада сэг зуураар Совет засаг сонсохоһоо арсажа, Япон Совет Россин хоёрондо дай хүжэрөөхгүйн тула буферна Алас Дурны республика байгуула тухай тогтоод абаа һэн. Энэ хадаа тон эсээн шиндхэбэри байһан, юундэб гэхэдэ, тэрэнэй ашаар Советүүдэй республика Байгал, Алас Дурнада алдаагүй.

РКП(б)-гэй Дальбүрөгөй хүтэбэри дор 1920 оной мартын 28-дэ Дээдэ-Удэдэ зарлагдһан Байгал шадарай ажалшадый съезд Прибайкалийн (мүнөөнэй Буриадый АССР-эй хилин гол түлөөлөр), Забайкалийн,

Амарай, Амар шадарай (мүнөөнэй Хабаровска хизаар), Приморини областынууды, Камчатка ба КВЖД-гэй хоёр талаар абтаһан зурууд газар оруулан, демократическа Алас Дурны республика байгуулан тухайгаа деклараци гаргаа.

Харин япон сэрэгүүдэй намнагдажа, сагаан гвардейүүдхэ Шэтэн городой сүлөөлэгдэнэйл хүлээр Алас Дурны бүхы областынууд бодото дээрэ ДВР-дэ хамжуулагдан нэгдүүлэгдэн юм. Байгалай зүүн үмэнэдэхи захиргаанай түб Шэтэн 1920 оной октябрын 28-дэ нэгдэмэлт конференци нэгдэжэ, дээрэ дурдагдһан областынуудай делегадуудһаа гадна, Сахалинай түлөөлэгшэ тэндэ хабаадалһан. Тийгэжэ Шэтэн тэрэ конференци ДВР-гэй бүридэлдэ Алас Дурны областынууды хуулиа талаар нэгдэхэн байна.

Хэды тийшөө юмэн хуу буруу хүрөө.

1922 оной февральдэ тийхэ үедэ хүсэтэй болоһон Алас Дурны республикын арми В. К. Блюхерай уда-

ридалга дор сагаан гвардейүүдэй сэрэгтэ еск шадар һанна бута сохбо. Тийгэжэ Алас контрреволюционни дээрмэшэдхэ, харин Алас нээ сүлөөлхэ хэрэгтэ шиндхэхэ шата хэгдэ.

1922 оной ноябрын 14-дэ Шэтэ городой ДВР-гэй Арадай суглаан коммунистуудай оруулан тогтоолой проектыг хайшаагаа. Тын хүсэл, эрид шууд эрилтэнь харааш коммунистууд ниггэжэ дуралдаа.

«Ородой бүхы Алас Дурнада Советүүдэй сонсохо.

Совет Конституциин ба хуули ёһоноудай Алас Дурнада дэлгэрүүлээд, РСФСР-тэ Алас хамжуулахынь Россин Советүүдэй сөөдө гуйха.»

РСФСР-эй бүридэлдэ ДВР-гэй бүхы газар тухайн үлөөлэрын РСФСР-эй ВЦИК тогтоһан байна.

Тийн Байгалай үмэнэхи, Алас Дурна зүгтэ дай үндэһан һанал, хусанынь бөөлүүлэгдэн

СЪЕЗД ИИГЭЖЭ ХАРААЛАА:

Хаант засагай сүлэлгэ болон казарма байһан Алас Дурна зүгыг культурна, экономика талаараа ехээр хүгжэнги хизаар болгохо.

1926 оной мартын 15-да Алас Дурна хизаарай Советүүдэй түүрүшын съезд Хабаровска нэгдэн байһа. Тэрэ үедэ ганса энэ хизаар бэшэ, харин бүхы Совет республика съездээр һонирхожо байба. Олон тоото амаршалганууд, тэрэ тоодо парти болон правительствын элитэ ажад ябуулагшад М. И. Калинин, Г. В. Чичерин, Г. М. Крижановский, Я. Э. Рудзутак, Н. А. Семашко гэгшэдхэ съездын нэрээр амаршалга абтаа һэн. Съездын нэгдэн үдэр городо акалшадый ехэ демонстраци боло.

Хизаарай бүхы губерни болон областынуудай түлөөлэгшэд—318 делегат съездэ ерээ. Тэдэнэр граждан дайнда хабаадагшад, 1-дэн Шэтэн хүдэлмэришэд—1905 оной Шэтэн республикын революционни заншалнууды залгажалан абагшад, баатаршалга гаргаһан Сучанай шахтернууд, Петровско заводой металлургууд, Шилжа болон Зенин тарашад, малшад, Владивостогой заганаһад, докернууд, советскэ хүдэлмэришэд, Улаан Армин сэрэгшэд, Хойто зүгэй агуушад байгаа.

Хүдэлмэришэд болон тарашад делегадуудһаа нэгэл захяа заабари—хизаартаа Совет засагыг тогтоон бажигжүүлэхэ гэгэн захяа үгэһэн байна.

В. И. Ленинтэй хамта ажаллаһан, үншэй большевик Петр Гермогенович Смирновч гэгшын РСФСР-эй правительствын зүгшөө хэбэн элдхэһэн, Давыдовкой хүдэлмэри тухай Ян Борисович Гамарингай элдхэһэн шагнаад зүбшөн хэлсэхэдэ, съезд түүрүшын амжалтанууд туһаа ханалтайгаар тэмдэглэһэн байна. Промышленна, худөө ажахын үйлдэбэри дайһан үдэр жэлүүдэдэ хэмжээһэн ахин гараа, тийхэдэ промышленностья танаһай дүрбэн хуби, худалдаа наймаанай гүрбэнэй хоёр хуби гүрбэн болон кооперативгай гарта абтаһан юм. Транспорт бүхы дээрэ һэргэн бодхогдоһон байгаа.

Тийхэтэй хамта хаант засагһаа үлэһэн ахир ядуу, үлэн хооһон, ээрин муухай байдлыг съезд гашуудалтайгаар тэмдэглэһэн һэн.

«ХААНТА ЗАСАГАЙ СҮЛЭЛГЭ БОЛОН КАЗАРМА БАЙҢАН АЛАС ДУРНА ЗҮГЫГ КУЛЬТУРНА, ЭКОНОМИЧЕСКА ТАЛААРАА ЕХЭЭР ХҮГЖЭНГИ ХИЗААР БОЛГОХО» гэгэн түүхэтэ зорилго съезд өөрынь шиндхэбэри дотор таһинһан байна.

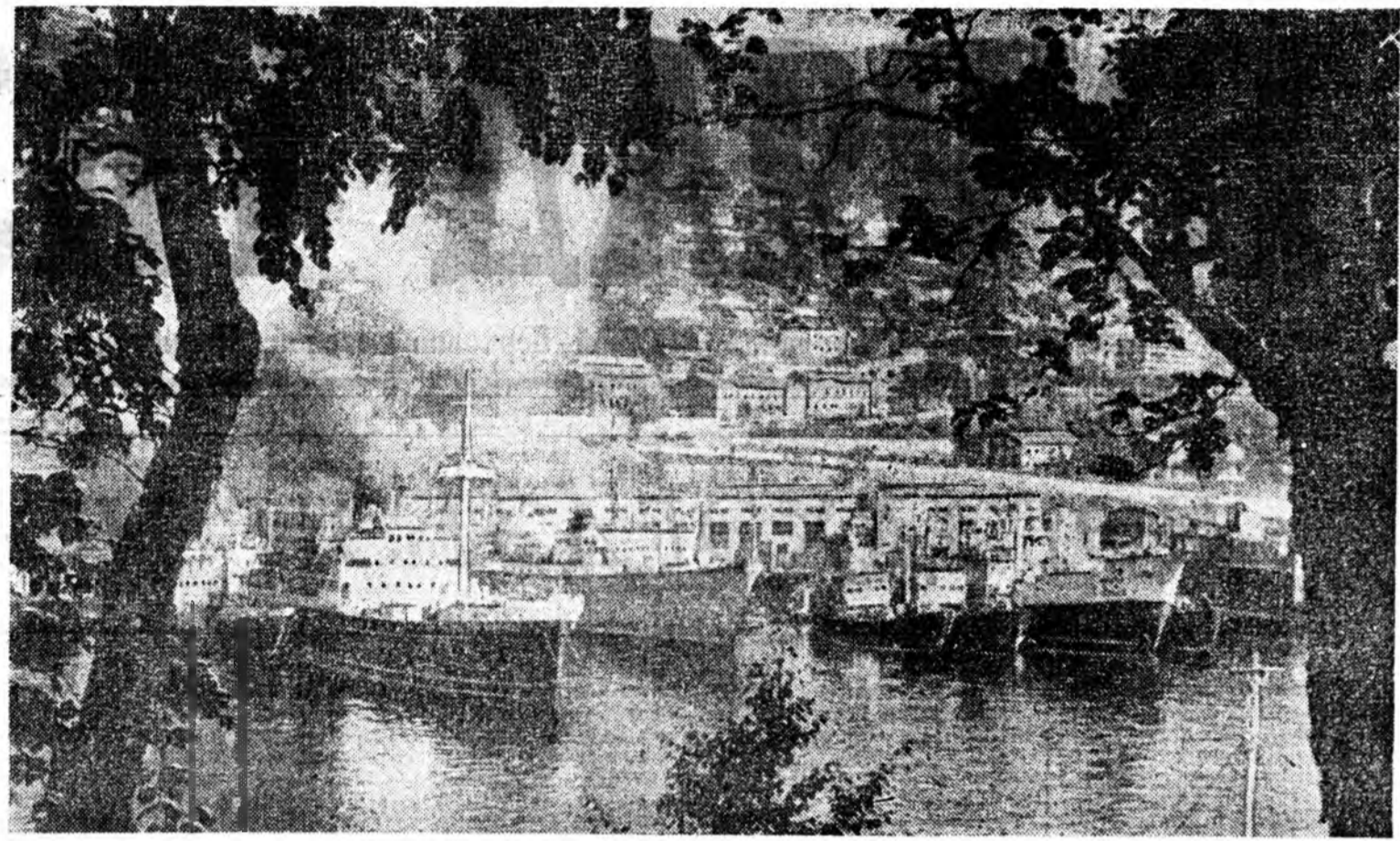
Түүхэтэ тэдэ үдэрүүдхэ хойшо 41 жэл үнгэрэн гараа. Харин мүнөө, Агустэ Октябрын 50 жэлэй үндэрһөө бидэнэр ханалтайгаар ниггэжэ тэмдэглэһэди:

БАЙГАЛ ШАДАРАХИЙД, АЛАС ДУРНА ЗҮГЭХИЙД ТҮРЭЛ КОММУНИСТ ПАРТИНГАА ХҮТЭЛБЭРИ ДОРО ЯАЖА, ТҮҮХЭТЭ ЭНЭ ЗОРИЛГОЕО АМЖАЛТАТАЙГААР ДҮҮРГЭЭ, ТЭДЭНЭР АЛАС ДУРНА БОЛОН ЗАБАЙКАЛИНЕ СЭСЭГЛЭЖЭ БАЙҢАН ХИЗААР БОЛГОО.

П. А. КОСМАЧЕВ, И. А. СЕДУНОВ, хизаарай Советүүдэй түүрүшын съездын делегадууд.

КАМЧАТКА — заганаһан баян хизаар. Областиин ажахын гол һалбары загана юм. Загана барилга жэл ерэхэ бүри дээшлэнэ. Петропавловск-Камчатский портын судянууд Берингово болон Охотско далайнуудай. Канада, США-гай эрье шадарни Номгон далайгаар аяншалан, баян олзотой Эхэ орондо бусажэ өрөдөг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Петропавловск-Камчатскийн заганаһан порт.

ХААНАШЬЕ—БАРИЛГА

Манай Эхэ орондо ерэн хүн бүхэн нэгэ онсо илгаа аргагүй обдордог: бидэнэр олон шэнэ барилга түргэн болзор соо бодхоноби. Промышленна, энергетическэ түхээрлэгүүд, түмэр харгы, гэр байранууд баригдана. Манай захя хизааруул орон — барилгын агуушэ талман мүн. Нэгэ дор олон барилга эрхилхэ, түргэн болзор соо дүргэхэ талаар Советскэ Союз дэлхэй дээрэ түүрү һуури эзэлнэ.

Ашагта малтамалуудаар айхотар баян Алас Дурна урдын Россин захя хизаар байһанаа совет жэлүүдэй үедэ хүгжэнги индустриай хизаар болтоһон байна. Энээднэй барилгашадый габьяа угаа ехэ. Домог сууда гараһан Комсомольск-на-Амуре город, областиин түб Виробиджан, порт-город Советскэ Гавань, Амар мүрэнэй үндэр эрье дээрэ гой байһан Амурск урган боддо, Солнечный город баригдажа байһай. Магадан, Петропавловск-Камчатский, Южно-Сахалинск городууд таншаргүй эхээр хубилаа.

Арадай ажахын энэ һалбарид хабаатат хүн бүхэн барилгын шаанары талаар ямар эхээр хубилһы мэдэхэ юм. Түүрүшын табан жэлүүдэ... Олон тоото баганаһан организацинууд барилга хээ. Ехэнэй аянлыг хүнэй бар хүсөөр хэдэдэг байгаа. Гэр тэргэ, носилка, баганаһан кран—нимэл һэн тэрэ үеһэн «оньхожоруула», харин мүнөө үеһэн барилгын талмайнуудыг энэнтэй сасуудхаар аал!

Арадай ажахыг хүгжөөхэ табан жэлэй түсөө туһаа КПСС-эй ХХНН съездын Директивэнууд Сибирини болон Алас Дурны үйлдэбэри хусунуудыг түргэн хурданаар хүгжөөхы хам-

руулаа. Партиин съездын шиндхэбэри дүргэлтэ болгон, Приморско болон Хабаровска хизаарай, Яхадый АССР-эй, Амарай, Камчатскы, Магаданай, Сахалинай болон Шэтэн областынуудай байгалиин баялгунуудыг ашаглаһын, эдэ районуудай арад орой ажаһуудалыг эрхэ байдал хангарууһын тула КПСС-эй Центральна Комитет болон СССР-эй Министруудай Совет байһынша оной ноль соо «Алас Дурна зүгэй экономика районын Шэтэн болон областиин үйлдэбэрин хусунуудыг улам саанаш хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» тухай тогтоол баталан абаа.

Тиймэһээ энэ арадай ажахын шухала һалбарнууд, соёл культура эхээр хүгжөөгдөхэ. Промышленна, энергетическэ, культурно-ажайнуудай барилганууд, гэр байранууд аргагүй олоор баригдана.

Алас Дурна зүгтэ нимэ ехэ анхарал дэми табидаһангүй гэгшэ. Шудуу нүүрһэнэй, хара болон үнгэртэ металл, рудна бэшэ амалнуудай баян хэбтэшэ энэ би. Парти болон правительствэ нимэ баялгунуудыг түргөөр ашаглаһын тула эдэ районуудта капиталына барилгадэ ехэ мүнгэ һомолоно. Промышленность хүгжөөхэ, барилгын индустриин хусэ ехэтэй өөрын бааза байгуула хэрэгтэ һомологдоһон мүнгэн ээоринэ ашагтай һайһаар хэрэглэхэ, эдэ объектуудыг түргэн болзор соо барига дүүргэхэ гэгшэ барилгашадый зорилго мүн.

Манай барилгашад энэ зорилго бөөлүүлэхэ шадаха гү? Хэлсээн байхагүй даа. «Главдальстрой» хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдхэ коллектив субдодряда тухай

организацинуудай хамта ажал хэрэгээрэ энэһини гүршэлэн харуулан байха. Долоон жэлэй даабарни амжалтатгайгаар дүүргэдлэнэ. Хабаровска хизаарай, Амарай, Камчатка, Магаданай, Сахалинай областынуудай газар дээрэ долоон жэлэй туршад 1,200 үлүүхэ индустриальна предприятие, ондо ондо цохүүд баһынша баригдаа. Тэдэнэй тоодо Солнечный городо шааржууһын комбинат, «Амуркабель», дулаасуулын түхээрлэг бүтээгдэ «Дальсельмаш» заводууд, «Амурсталь» заводой мартен, прокатна стан, № 6 шахта, Урда Сахалинай мелькомбинат, Хабаровский, Благовещенский, Комсомольск-на-Амуре городой «Бедолой» фабриканууд, Петропавловск-Камчатскийн «Бедолой» предприятие баригдаа дүүргэдлэнэ. Гэр барилга улам олошоржо байһаар. Ганса үлүүхэ гурбан жэл соо 1,5 мянган дүрбэлжэ метр байрын талмай тушаагдаа. Больница, театр, клуб, һургуули олоор баригдаба.

Барилгын индустриин түргэн ургалта, тэд ондоо шэнэ түхэлэй конструкци, материал хэрэглэхэ гэгшэ мүнөө үедэ тон шухала болло. Энэһинэй ашаар барилгын технологи эрид хубилна. «Главдальстрой» тушаадаг байрын талмай 40 процентһы томо панелеер, олобо блогуудаар бүтээгдэн байһа.

1950 он болотор манай барилгануудта хаасаргамал түмэр-бетон зүйлүүд хэрэглэгдэһэй юм. Харин мүнөө тэрэ барилгын гол материал болонхой. Хаасаргамал түмэр-бетон хэрэглэхэ, барилгыг оньхожоруулаха, акалай бүтээхэ дээршэ түхээрлэгээр хангаха гэгшэ хороохо арга хангагдаа. Хүнгэн бетон, бэхн һайн

булад, полимерно материал хэрэглэгдэ болоһоной ашаар барилгын шаанар хайжаруулагдана, үнэ сэнгын хямдаруулагдажа байна. Мүн урда дайһаһаа бүри олон даабар гэрнүүдэ бариха арга олодо. Горнягуудай ажаһуудга Солнечный тохондо түүрүшын юһан даабартай гэрнүүд бодхогдоо. Почтамтын найман даабар байһан баригдаа, 13 даабартай «Интурист» гостиница, 9 даабар гэрнүүдэ бариха ажад Хабаровска, Благовещенскдэ хэгдэжэ байна.

Барилгашад Алас Дурны ой модной химин түүрүшын предприятие—Комсомольско целлюлозно-картонно комбинатай барилга дээрэ амжалтатгайгаар ажаллаа. Хараалдаһан сэг болзор сооны, августын 25-да, Амарай түүрүшын целлюлозо үйлдэбэришэдхэн юм. Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социаль мурсысөөндэ оролоһон барилгашад, хаасаргамал комбинатай түүрүшын ээлжөө прайвительствын хараалһан болзорхо гурба хараар урид ашагалгада тушааха гэгшэн уялга абанан байгаа. Гүрнэй комисс комбинатай барилгадэ һайн сэнгэлтэ үгөө. Түүрүшын хахад жэлэй үрэ дүлгөөр «Амурскестрой» трестын коллектив түүрү һуури олгогдоһон, СССР-эй Министруудай Советдэй дамжуулын Улаан туг баруулагдһан байна.

Барилгыг саашадаа индустриальна баазатай болгохо, хаасаргамал, оньхожоруулаһан аргаар бүтээхэ, заводо бүтээгдэнэй зүйлүүдэ ехээр хэрэглэхэ, комплексно оньхожоруулаха, автомат түхээрлэгээр хангаха гэгшэн эрилтэ мүнөө үедэ табидаһан, Энэ эрилтэ дүүргэ-

хын тула барилгашад оло мянган коллектив ажаллажа байна. Электронно техникэ хэрэглэн, түсбэлэгшн шэнэ гүрим нэбтэрүүлэхэ гэгшэ манай шухала зорилгонуудай нэгэн болонхой. Энэ талаар зарим тэдэ дүй дүршэлтэй болоһон. Үйлдэбэрин технологиче бүхы юмэнээр нэгэ дор хангаха аргын хэрэглэгдэжэ ажилһэнэ хэ хойшо барилга жэгдэ һайһаар хэгдэдэг болоо, хүдэлмэришэдэй, мүн механикмуудай минн байха ушар зайсуулагдаа, экономика хизаар дүн хайжараа.

Манай зоһон байгуулыг түсбөө бодото дээрэн бөөлүүлхын тула түсбэлэгшн болон экономика урмашуулын шэлэ гүримыг удаа дараалан нэбтэрүүлэхэ гэгшэ ехэ удаа шанартай.

Мүнөө манай бүхы орон Совет засагай 50 жэлэй ойн баярыг нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахар бэлдэхэ байна. «Главдальстрой» барилгашад табан жэлэй хоёрдох жэлэй түсбөө амжалтатгайгаар дүүргэхэ, энэ жэлдэ баригдаа дүүргэдлэнэ «Бедолой» барилгануудыг болзорхоһон урид ашагалгада тушааһын түлөө урма зорилгоогоор ажаллана. 75 мянган хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдхэ дунда гайхамшата түүрү хүнүүд олон би. Манай 33 эгээл эрхим барилгашадта Социалист Акалай Геройн нэрэ ээргэ олгодоо. Промышленна предприятие болон граждан барилгыг бодхохо хэрэгтэ амжалта туйлаһанай гүлөө «Хабаровскрайстрой» нэгдэлэй № 6 трест Лениной орденээр шагнагдаһай. Мянга шаху хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэд Солнечный Союзай орден, медальнуудта хүртэһэн байна.

Манай барилгашад ойн баярай акалай вахтада жагсаһай. Тэдэнэр Алас Дурны үйлдэбэрин хусунуудыг хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ туһа нэмэрэ оруулалсажа байна.

Е. СИДОРЕНКО, «Главдальстрой» начальни, Социалист Акалай Герой.

Хэдхэн жэлэй саада тээ энэ бүтүү ой тайга байһан юм. Гөологуд Мло-Чанай шэнэүдэнэ үнгэстэ металл баян хэбтэш олоо. Мүнөө энэ горнягуудай ажаһууд Солнечный город болоо. Зураг дээрэ: Солнечный үйлдэбэришэдэй нэгэн.

МАНАЙ ХӨӨРЭЛ

ЭРДЭМ НАУКА ҮЙЛЭДБЭРИЛГЭ ХҮСЭН

Хоридохи зуун жэлэй үедэ эрдэм ухаан хэлхын гөөр һалбаран хүгнөө, хүнэй ажабайдалда шухал эзэлнэ шуу. Тиймэһээ эрдэм наука гэгшэнэй үй хусэн болохо ёһооро болоно ха юм.

Алас Дурна зүгэй баялгэ хэбтэшы ашаглан тэрэнэй үйлдэбэрин хусыг хүгжөөхэ талаар мүнөө харал хандуулагдана. Энэ зорилгыг бөөлүүлэхэ эрдэм наука шухала һуури эзэлхэ байна.

Алас Дурна зүгэй эрдэмтэд мүнөө юу хэнэб, ив асуудалнуудыг шиндхэнэ байна, энэ талаар ив тусбүүд багсаан харагдана? Иимэрхүү асуу Приморин хизаарай «Красное знамя» газетын мур В. Шабаршина СССР-эй Науануудай академин (ИХИ) отделеин Алас-Дурны филиалыг президиумд лгшэ, ВАСХНИЛ-эй академин Борис Александров нылота хандаһан юм.

— Алас Дурна зүгтэ ажаһуугшад түрэл хин баялгыг хайса мэдэнэ. Тэрэн тухайн тусхайлан най дэми гэгшэ һанаштай,—гэгшэ Борис Александров бэ. — Байгалиин баялгэ үшөөшы хусэд хэрэгтэ Тусбэтэ табан жэлүүдэй үедэ Алас Дурна зүгтэ хусдөөр хэрэглэгдэжэ захалһан юм.

1917 ондо тус хизаар өөрын эрдэмтэдтэй бай Оройдо ноушы байгаагүй. Эрдэм ухаанай томо элдэ һургуули гэгшэ мүнөө энде үгы байгаа.

Тийхэдэ мүнөө ямар болоо гэгшэб? Өөрын филиал ба Магаданай комплексно институтууд, Петровна-Камчатке городой вулканологичин институт, СССР-эй Науануудай академин Сибирин от мэдэлдэ байһан 27 дээдэ һургуулинуудтан гүшэр мэргэжлээр хүнүүд һуралсадаг байна.

Алас Дурна зүгэй баялгыг ашагтайгаар хэрэгтэ рэнэй үйлдэбэриг зүбөөр эмхидхэхын тула эрдэмт ухаалан бодоо, үшэр хэрэглэгдэһэй арга болоно нэбтэрүүлхы оролоно. Газарай хүрһа, уларин, болон амитанай байдал эрдэмтэд шинжлэн үзэнэ, чексэ худатай тоболол хэнэ. Европо болон Азини нэгэ түб Номгон далайн геологическа бүлэүүр хоёрой уулзур гайхамшар һонирхолтой юман байхэ газар дэлхэйн байгуулалта шинжлэн үзэхэ талаар чексэ элитэ эхэ нээлтэнуудыг хүлээхээр газар байрай газар талын металлогениин ба ашагта малтан би болонгын юрнхы хуули ёһоонуудыг элпхэйлэн та малтамалуудыг бэдэрэн олохо арга боломжонууд хайжаруула болоо.

Алас Дурны геологическа эрдэм-шинжлгын институт ажал хүдэлмэришэд амжалтатгайгаар ажуул институт Алас Дурна зүгэй территориальна геологич равенитэй нягта холбоо барисаатай байна, алта, туула болон бусад шухал үгэһэй металлануудыг бэх эмхидхэхэдэ хөхшэн туһа хүртэдэг.

Манай филиалыг биологическа институтууд Алас Дурны ургамалыг, амитадыг тус тустань хуби шинжлэн дүүргэхэ байна. Гадна газарай хүрһын ажахын шухала культурануудай ургасыг хайжаруу модо ашагтайгаар хэрэглэхэ талаар шинжлэгдэнэ Жэзэблөө, Алас Дурны байгалида таараха хар үрһыг хайжаруулаһа онло арга шинжлэгдэн бай зарай хүрһэнэй, мүн геоботаническа нартанууд бай Ойн баярай нэлдэ «Алас Дурны үндэр ургамалууд хэйлгэ» гэгшэн ном хэблэгдэн гаргагдаа.

Тэнсэлгүй ехэ ажал хүдэлмэришэд филиалыинмай мүн баһал хэнэ. Онсо өөрын түхэлэй үнгэстэ шухал нуудыг абахын тулада технологины хубилан нарма дана, химидэ хабаатат шэнэ шэнэ шинжлэгдэнүүд хэл

Жэзэблөө, элеутеронин болон бусадшы ургамал бүтээгдэдэг зүйлүүдыг хайжаруулаха, улам хүсэтэй, һатай болгохо талаар химигүүд болон фармалогич хэн амжалта туйлаһан байна. Далайн амиды зүйл бүтээгдэдэг химическэ продуктууд амжалтатгайгаар лэгдэнэ.

Үйлдэбэриг автоматизацила зохбогдожо, Влар хотодо ухаалан бүридхэхэ түб байгуулагдана байна, сэлбэлгэдэ, үйлдэбэридэ болон бусадшы шинжлэгдэн нуудыг математика улам үргэнээр хэрэглэхэ аргатай шуу.

Эрдэмтэд-экономистнууд мүн баһа амжалта туйлаһан. Алас Дурны үйлдэбэриг эмхидхэхэ, аша үрэт тэдхэн байгуулаха талаар ёһотой шинжлэгш хэлхэн шинжлэгш СССР-эй Госплан табан жэлэй түсбэ, мүн уужам хизаарайнай саашанхи хараа түсбүүдыг бэ зохбохоо хэрэглэһэн байна.

Үйлдэбэриг автоматизацила зохбогдожо, Влар хотодо ухаалан бүридхэхэ түб байгуулагдана байна, сэлбэлгэдэ, үйлдэбэридэ болон бусадшы шинжлэгдэн нуудыг математика улам үргэнээр хэрэглэхэ аргатай шуу.

Петр КОМАРОВ.

АМАР НЮТАГНИ

Хүбшэ модон, гүбээ хадалантай, Хүхын гчинг аялгатай, Хүхэ ногоон минни хизаар, Хүбүүдэйнгэ алтан хүсэлнүүдыг Хонгёо дуугаар һэрэгтээш. Дарин утаата харгыгаар ябад, Харин оронуудыг хараабди. Зүүнэй холын түрэл нотагаа Зүүдэндээш үздэг байгааби: Бар ехэ хубшы нэмэрһэн Байбан мэтэ тэгэри, Сэжэн дээрэ мана хэдэрһэн Сэнхир мурэн Амарын, Сэнгүү таладам хабар ерээд.

Сэсэгүүдээр угалза гүрэнэ, Нуурнуудай сэгзэн нүдөөр Тохорюнай субае шэртэнэ. Буртаг халаа эбэрээрэ Бургаһадыг хандагай ирانا. Шэлүүһэн гэтэнги, һэмээхэн Шэбэр тээһээ маряна. Тэрэнгын һайхан шэбэнэн соо, Түрэл нютагни, дууданаһ. Дуулим һалхаршэ ходо амилһай, Дууша горходыш бултынь ууһайб, Зүргэ бүхэнеерши алхалан ябаһайб — Гайхалтай уужам, үргэн байнаш, Минни Амар нютаг!

БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР А. С. АСЕЕВЫЕ БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республиканы промышленна предприятинуудта олон жилд байнаар хүдэрхонийн туслах 50 нагатай болонгойн цагарамдуулан, Улаан-Удн судна бугажин заводой директор Анатолий Семёнович Асеевые Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшио А. СЫРЕНОВ. Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй байшан, 1967 оной октябрийн 11.

БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР НҮХЭР А. М. НОВОСЕЛОВЫЕ ШАГНАХА ТУХАЙ

Республиканы партины болон агаарын органд олон жилд туршида байнаар хүдэрхонийн туслах 50 нагатай гүйсэлхонийн цагарамдуулан, Зүүн-Сибирин түмэр аймаг Улаан-Удын Сокомотивна донгой кадриудай тагатай начальник нүхэр Новоселов Александр Матвеевиче Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгш А. ХАХАЛОВ. Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй байшан, 1967 оной октябрийн 17.

Совет эхэнэр-летчигүүд дэлхэйн рекорд туйлаба

ЮЖНО-САХАЛИНСК. (ТАСС). «ИЛ-18» гэжэ самолёт Чкаловэй нэрэмжэтэ СССР-эй Түбэй аэронавигацин комиссарнуудтай байхад, октябрийн 15-най үдэр Юдан-Сахалинска аэропортто бууба. Социалие Акалай Терой Лыбов Уланова түүрүтэй ажанлетчигүүдэй экинэж энэ ачаалдоор Крымэй урда эрьдэхим Симферополь хотондоо Алас-Дурна хилээрэй Сахалин арал хүртэр бүхүнүи нилдэ. Тус самолёт агаарта 12 час 12 минута ябажа, 7680 километр зайе таталба. 11500 метр дээгүүр нилдэ. Тингэжэ ажанлетчигүүдэй экинэжэй холо нилдэлгын талаар дэлхэйн шэнэ рекорд туйлагдаба. Энэий урда тэр, 1938 ондо, Валентина Гриздубовагай экинэж түүрүшын рекорд туйлабан (5600 километр) нилдэлгэн юм.

Бурядай литература ба искусствын долоон хоног

ШҮЛЭГ ДУУН ХЭЖЭНГЭДЭ ЗЭДЭЛБЭ

Агуухэ Октябрийн социалие революциин 50 жилий оие угтуулан, Бурялд литература ба искусствын занниалта долоон хоног октябрийн 14-най үдэшэ Хэжэнгын аймагта эхи-лээ.

Тус долоон хоногто уран зохёллод Ц. Д. Жалсарев, А. Бальбуров, П. Д. Дондокова, Ц. Галсанов, В. Петонов, А. Балаев, Ц. Д. Дамдинянов болон критик Г. Тугенов гэшүд хабаалана. Аймагай ажалшадта Бурядай уран зураашадтай нүүдэл выставкэ харуулагдана.

«Байгал ансамбль», Х. Намсаревэй нэрэмжэтэ Бурялд драмн театр колхоз, совхозуудта наадаа харуулжа эхи-лээ.

Усагалээр уран зохёллод аймагай түбэй шотагай интеллигенциин, № 3 дунда нургуулинн хурашадтай уулзаа. Ансамбль Хэжэнгын совхоздо наада харуулжа. «Первомайский» совхозой түбэйхид Бурялд драмн театрай «Унгэр-хан хэрэг» гэжэ аужаг хароба.

Бурядай литература, искусствын 7 хоног үргэлжэлөөр.

Мүнөөдэрэй номерто: ПРАВДА БҮРЯТИИ

Нэгдэхки хуудаһанда: СССР-эй ЦСУ-гай мэдээлэл. «Агуухэ» Октябрийн 50 жилий оиде глбшн рубрика дорой информацияшуу.

Хойрлохи хуудаһанда: Бурядай АССР-эй промышленноциин 1967 оной гүрэнэй түсөөбэй «Нарын дургалтын дунгууд тухай Бурядай АССР-эй Статистическэ управлениин мэдээлэл. «Хуада-рилизацин харуусалгатай уулза» глбшн А. Куклиной статья.

Гурбадахи хуудаһанда: «Домогто оройн хун» глбшн А. Коротавагай очерк. ТАСС-ай материалууд.

Дурбэлдхи хуудаһанда: Хилин санална мэдээлэл. Н. Маториной корреспонденциин. Сонохонгуут.

ХҮНДЭТЭЙ ҮДЭШЭЛГЭ

Оденто Бурядай-иний хубууд ошонон лэ газартаа түрүү эсгэгэд жагсалсан, орон нутагайнгаа түүхэ солые, аба эмынэрэнгээ алтан нэрье дээрэ үргэн абадаг гэжээ. Урнадор Бурялд ардайиний хубууд, басагад, аба, эмынэр сугларна, аха дүү, хани нүхэдөө, уринэрөө сэргэй албанда мордохуулба.

Улаан-Удын Советүүдэй талмай дээрэ хүн зон хэзээ хэзээнийхнээ олон. Граждан дайны гал соогуур ябажа гаралсан үбгэ эсгэгээр, Эсгэг ороноо хамгаалгын Агуухэжэ дайны үедэ фашис булимтарашадые бута сохилсон габыата хүндэе харанаби. Тэндэний үбсүүндэ орден, медальнууд яларна.

Орнестрэй ирагууд дуунай алгга дорой жагсалнууд талмай дээрэ гаража эрбээ. Колоннын толгойдо Улаан туугууд намилзан, нур жаахлангай хүлдэ бадаруулан. Үдэшлгын митинг нээгдэб.

Республиканы сэргэй номиссарай орлогош подполковник нүхэр В. К. Лаур урда гаража, республиканы Министруудэй Советэй Түрүүлэгш нүхэр Н. Б. Пивоварова залуушуулай сэргэй албанда мордохоё байхан тухай элидхэб.

Бурядай АССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгш нүхэр Н. Б. Пивоваров сэргэй албанда мордохоё байгшадые амаршалхан үгэ хэлээ.

Орнестр Советскэ Союзай гимн элдүүлэб.

Удаань КПСС-эй Бурядай обкомой нэгдэхки секретарь нүхэр А. У. Могогоев тобохонор үгэ хэлэхэ зуураа, Эхэ орондоо алба хэжэ гэжэ Советскэ Союзай эрхэзэн бүхэнэй нангин уялга болоно гэб. Мүнөө үеын сэргэй оныһото техникэ эрхимээр шудалжа, амгалан аналла, арад зоноо сахин хамгаалалсатгы гэжэ эрдэдийн сэргэгэдэ захиба.

Эсгэг ороноо хамгаалгын дайнда хабаалсан хунуудэй үгэ хэлэхонэй хүүлээр, ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр Р. Гармавта үгэ үгтэнэ. Эсгэг ба үбгэ эсгэгэрэнгээ гэжэ дайлан абахан туйлалтануудые нэрэтай түрэтэйгөөр, арюун нангинаар сахима ябагты гэжэ тэрэ залуу нүхэдтөө захиба.

Алдар солын гурбан орденной кавалер, Улаан-Удын шэлэй заводой худэлмэришэн Петр Капитонович Радикальцев ейдэр дээрэ гараба. Нүхэр Радикальцев Калининна фронттоо эхилжэ дайнда ябаа. Граждан болон Эсгэг ороноо хамгаалгын дайнуудай ветерануудай эстафетэ бэхээр дамжуулан барима ябахыень залуушуудта тэрэ хусуэб.

Дайшалхы ба политическэ бэлдэхэлэй отличник, сэргэгш В. А. Обьедков үгэ хэлэнэ, эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Албанда мордохоё байхан хубуунэй эхэ В. Д. Мочаликина удаань үгэ хэлэхэдээ, Эхэ орондоо үнэн сэжээр алба хэжэ, арад зонийнгоо амгалан байдалы найдамтайгаар сахихыень үхибүүдтээ захяа. Тингэжэ Анатолий хубуугээ эхэнэ албанда эндэхэ үдэшэб.

«Электромашина» заводой инженер-конструктор байхан Егоров үгэ хэлэжэ, уялгага албана хайнаар хэжэ, сэргэй техникэ эрхимээр шудалжа бусахада гэжэ митингдэ хабаадагшадые найдуулаа.

Тингээд сэргэй албанда мордогшодто митингын хүүлээр баглаа сэсгүүдые басагад баруулаа.

«Хүндэтэ хубууд! Замдаа хайн ябажа, алба амжалтатыйгаар хэжэ хэтынэй хусаноби, — гэжэ үгэнүүд эздэлнэ.

Орнестр нааджа, эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

БҮРЯАД АЯЛГЫН ХАНХИНАА

1963 ондо эмхидхэлгэн Бурядайиний «Байгалай долгиунууд» гэжэ дуу хатарай ансамбль Совет засагай 50 жилий оидо үнэргэгдэһэн уран хайханай бүхэрсин харгалгануудта хабаадажа, Москва хотодо, Свездүүдэй Кремлин оройной сцена дээрэ наадаа харуулаа, гүрэн түрэнгөө нилээд хотын олонитэй хайнаагдажа нутагаа бусаба.

Мүн бидэ Ч. Павловай хүтэжэ дорой буряад басагадай хатар харуулаабан. А. Ватуева Д.И. Жалсарев хоёр «Буряд оронийн» гүйсэлхэжэ. В.Х. Даниева «Айшагууларай» гэжэ дууе ханхинуулаа.

Манай артистнарай оролоной аша — «Эхор» гэжэ хатарай Кремлин оройной сцена дээрэ табигдаха болобо. Бусад наадаа Москвагай бусад сцена дээрэ табиха болобо. Энэ эхэл бээртай байгаа даа. Бидэ дээрэ дурсагдлага наркын нэмэлт сцена дээрэ нэгэ амаралтын үдэр наадаа харуулабди. Зон гэжэ үй түмэн байгаа. Нүүдээр «Юность» гэжэ гостиницын дэргэдэ Москвагай Ленинскэ районий ажалшадтай уулзаабди. «Главмосстрой» барилгачдай урда наадаа харуулаха болоходоной тэндэхи худэлмэришад шэнэ сцена бэлдэнэ, олоороо суглархан байба. Тус президиумийн директор, партикомой секретарь болон хэдэн түрүү худэлмэришад бидэниче амаршаба. Манай республиканы культурын министр И. Н. Нимаев харюугай үгэ хэлээ хэнэй.

Кремлин оройной сцена хүрэн «Байгалай долгиунууд» хэтин худэлмэри угаа эхэ дээ. Тэрэнэй артистнууд Бурядагатай мэдээжэ. Эрхүү хотодо үнэргэгдэһэн Зуун Сибирин ба Алас-Дуриин уран хайханай бүтэцүүдэй заналта харалта дээрэ түрүү түрүү эздэлнэ хон. Гэбэнь Москва хотодо М. Горькийн нэрэмжэтэ түбэй амаралтын паркын ордон соо, Россия мэдээжэ артистнууд болон соёлой ажал худэлмэришад бурхадэһэн журин урда наадаа харуулахман эгээл харюусалгатай үемнай байгаа.

Энэ «Байгалай долгиунууд» ардай инструментуудыа бурхадэһэн журин урда наадаа харуулаха харюугаар баярай маршаар алхалан үнгэрбэ.

Түгээхэдэ концертн хүн «Байгалай долгиной» ханхана, ардай инструментуудыа бурхадэһэн журин урда наадаа харуулаха харюугаар баярай маршаар алхалан үнгэрбэ.

И-175 түхэлэй мотоциклар Улаан-Удын автомотоклубай спортемен И. Рыбаков эрхимлээ.

350 кубическа сантиметр цилиндртэй спортивна ИЖ мотоциклар Улаан-Удын автомотоклубай хит командата түрүү эздэлнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: мурисонэй эйдэ. Түрүү түрүү эздэлгэдэй нэгэн А. Хужинда дурасгалтай болот баруулагдажа байна.

МОТОЦИКЛИСТНУУДЭЙ УРИЛДААН

Унгэршэ амаралтын үдэр ЮСААФ-ай Улаан-Удын автомотоклуб Совет засагай 50 жилий оидо зорюулжа, мотоциклар 40 мотон соо урилдаа үнгэрбэ. Тэрэндэ 350 кубическа сантиметр цилиндртэй спортивна ИЖ, К-175 болон эян замтай ИЖ гэжэ мэтэ гурбан түхэлэй мотоциклар мэтэ долоон команда мурисон.

дүрнэтэй бэрхэ спортеменүүд Олег Леонов, Владимир Крайков гэшадэй дунда мангала шата тэмэсэл болон. Гэбэнь урилдагатай таадахи дүрнэтэй Олег Леоновой мотоцикл эбдэржэ, тэрэ мурисонийнгоо гараха батал болон. Саангада Владимир Крайков эрхим тээжэ алабашынь, уданьгүй мурисонийн гурам абажа, спортын судайнар тэрэнине хойрдохи хуурида таргаа хон. Тингээжэ спортивна ИЖ мотоциклар залуу спортемен И. Наньков эрхимлээ.

Аян замтай мотоциклар урилдаада Захааминий аймагай спортемен А. Хужин түрүү түрүү эздэлнэ. Галуута-Нуурай туслоолгони В. Федосеев хойрдохи хуурида гарал.

ОАР-та нэлэнхы худалдаа наймаан гүрэнэй мэдэлдэ абтаба

Орнестр эрдэдийн сэргэгшэй албанда амжалтануудые хусуэ.

ОАР-та нэлэнхы худалдаа наймаан гүрэнэй мэдэлдэ абтаба

КАНР, октябрийн 16. (ТАСС). Орон доторхи бүхэ нэлэнхы (онтово) худалдаа наймаа гурнай мэдэлдэ абаха галтай шиндхээр ОАР-ай Министруудай Совет баталан абаа.

Мүнонэй амгалан үгэ саган хоёр дайны хорондохон хайрарална болодохгүйн тусоо СССР хэмжээнүүдые абаха гээд КПСС-эй ЦК-гай Генерална секретарь Леонид Брежнев мэдүүлээ гээд «Политика» газета бэшээ.

БЕРЛИН, октябрийн 16. (ТАСС). Сталинградтахи байлдааны батарнуудай дурасгалдай хүноо-ансамблине нээгдэдэ зорюулагдажа, Волгоградта болон баярай ёшолод тухай ГДР-эй хойлэй уншангалтаа үргэнэр мэдээлэнэ. Советскэ Союзай оорингоо хамгаалаха надаринтай багдангалгүй байхын тулада КПСС, Советскэ пранителство бүхэ мүүжэ хон гээд КПСС-эй Централна Комитетэй Генерална секретарь Л. И. Брежнев мэдүүлээ гэжэ «Нойе Дойчланд» газета мүнөөдэр бэшээ. Дэлхэйн хойрдохон дайны бүхүнэй дэлхэйн дай байхы гэжэ хусуэбди гээд Л. И. Брежнев өгсөөд тэмдэглэжэ. Волго дээрхи баттар готройн мүнхэ габьянгай түүхэ урда наада тухай Брежнев үгэ соо хэлэхэдэнь газета тусгаар нагаруулжа тэмдэглэжэ.

ПРАГА, октябрийн 16. (ТАСС). Сталинградтахи байлдааны батарнуудай дурасгалдай газар Мамаев Курганда хүноо-ансамблиин нээгдэдэ зорюулагдажа Волгоградта болон митингүүд тухай Чехословацкын бүхэ галганууд гургуулангээ хуудалануудта томч гаргалуудтайгаар бэшээ.

Л. И. Брежневий митинг дээрэ хэдэн үгэн удхые тодлохондо, Сталинградтахи байлдаан дайны тугээсэлтэ шиндхэхэ эрьдэтын шата болон байгаа гээд газетэнүүд өгсөөд тэмдэглэжэ.

Волгоградта болон баярай ёшолод тухай мэдээлэлүүдые ГДР-эй бүхэ түбэй газетэнүүд тозалон байба.

БЕГРАД, октябрийн 16. (ТАСС). Сталинградтахи байлдааны батарнуудай дурасгалдай хүноо-ансамблине нээгдэдэ зорюулагдажа, Волгоградта болон баярай ёшолод тухай ГДР-эй бүхэ түбэй газетэнүүд тозалон байба.

Израилин шэнэ харата ааша

АММАН. (ТАСС). Тивернадека аралдаа урдангуур байдаг Шейх Хусейн гэжэ хуурга надар байхан Иорданиян сэргэгүүдые, тэндэ ажагуудаг энгэй эвине Иорданиян эбдэсгэ хүсэгүүд октябрийн 14-най үдэлгүүр 2 дахин буудаа.

Алине ушартан Иорданиян тала Израилин эрэлдэ байхан газар гэжэ харюугай буудалгануудые хээ гэжэ Иорданиян сэргэй түлөөлэгшэ мэдүүлэн байна.

Миллион солдат хэрэгтэй болохо

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Мүнонэй вьетнамска политикые хэрбээ Сагаан байшангай үргэлжэлүүдэ болоо хаань, Хооботоо Шгадуудта Вьетнамда барима байхан тулада миллион солдатнаа бурхадэһэн сэргэгүүд хэрэгтэй болохо гээд Алас-Дурна түгэй сэргэгүүдэй талаар США-гай гүрэнэй секретариин тулалганууд үргэлжэлэнэ.

БРЮССЕЛЬ, октябрийн 16. (ТАСС). Брюсселин захадхи хэдэн байшануудые НАТО-гой хүтэлээр дэмжүүлэн урлагын ёшолод мүнөөдэр эндэ болон. Эдэ ёшолуудыа Хойто-Атлантическа бүтэглэлэй инга-квартира саг зуура орохо юм.

Нарьжаа эрьхэн НАТО-гой совет ба тэрэнэй секретарь, мун Вашингтонхо асаргалтан бүтэглэлэй саг үргэлжлэн сэргэй комитет энэ хүтэлжэ.

1966 оной августнаа 1967 оной август хүртэр Японой зоной тоо нара бүхэдэ 100 мянган хүноор олон болодог байгаа.

Мүноо Япон зонойнгоо тоотой талар дэлхэй дээр 7-дохн хуури эздэлнэ.

НАТО-гой шэнэ штаб-квартира

Лаосто буудуулан унагаагдаба

ХАНОЙ ЭДЭ ҮДЭРНҮҮДТ

ХАНОЙ, октябрийн 16. (ТАСС). Сиенгунан провинциин хун зон олонтой районуудта октябрийн 4-дэ американ авиациин довтолходо Лаосой патриотическэ эбдэсгэ хусуууд хоёр американ самолётые бууджа унагаажа.

ХАНОЙ, октябрийн 16. (ТАСС)-ай корреспондент С. Афонин нигэжэ дамжуулаа:

Вьетнанд ба Лаушпранг провинцида Лаосой партиоудууд сентябрийн 9 ба 10-дэ Американ үншөөр хоёр вертолёдые бууджа унагаажа гээд «Голос Патет-Лао» гэжэ радиостанциин дамжуулга ундэлхон ВНА агентствэ мэдээлэнэ.

ХАНОЙ, октябрийн 16. (ТАСС)-ай корреспондент С. Афонин нигэжэ дамжуулаа:

Бүхэ дээрэ Лаосой галтр дээрэ 687 американ самолёт буудуулан унагаагдаа. Тэдэний 210-ниинэ энэ жэлэй юмэ харин турша соо усалдагдаа. Энэ хадаа бүхи 1965 оной-хидо орхондоо 37 самолётдоор олон.

ХАНОЙ, октябрийн 16. (ТАСС). Танаан ба Телон провинцинуудтахи № 4 дарад харгы дээгүүр байдаг дайсанай 11 харуудта Урда Вьетнамай сүлөөлэгшэ армиин сэргэнэд октябрийн 12-то довтолоо.

Урда Вьетнамай патриодуудай амжалта

Манай адрес, телефонуу

ХАНОЙ, октябрийн 16. (ТАСС). Танаан ба Телон провинцинуудтахи № 4 дарад харгы дээгүүр байдаг дайсанай 11 харуудта Урда Вьетнамай сүлөөлэгшэ армиин сэргэнэд октябрийн 12-то довтолоо.

Освобождение агентствин даб дээрхи мэдээнүүдтэ ундэлхон ВНА агентствэ нигэжэ мэдээлэнэ. Эдэ байдаануудай эсэстэ патриодууд американ ба тунамаршадай сэргэгүүдэй 800 шахуу солдадые хуадоонь буулгаа, сэргэй олон техникэ болон номо хэрэгсэлүүдые усалдаа.

Освобождение агентствин даб дээрхи мэдээнүүдтэ ундэлхон ВНА агентствэ нигэжэ мэдээлэнэ. Эдэ байдаануудай эсэстэ патриодууд американ ба тунамаршадай сэргэгүүдэй 800 шахуу солдадые хуадоонь буулгаа, сэргэй олон техникэ болон номо хэрэгсэлүүдые усалдаа.

Освобождение агентствин даб дээрхи мэдээнүүдтэ ундэлхон ВНА агентствэ нигэжэ мэдээлэнэ. Эдэ байдаануудай эсэстэ патриодууд американ ба тунамаршадай сэргэгүүдэй 800 шахуу солдадые хуадоонь буулгаа, сэргэй олон техникэ болон номо хэрэгсэлүүдые усалдаа.

Манай адрес, телефонуу

Манай адрес, телефонуу